

"מפרי הארץ"

"עלילות"

כפיית הזהר כגלית

מכילתא דרשב"י: (פרק י"ט) ד"א ויתיצבו בתחתית ההר מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגגית ואמר אם מקבלין אתם עליכם את התורה <מוטב> ואם לאו כאן תהא קבורתכם באותה שעה געו כולם ושפכו לבם כמים בתשובה ואמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע אמר הקדוש ברוך הוא ערבים אני צריך אמרו הרי שמים וארץ יערבוננו אמר להן בטילין הן. אמרו אבותינו יערבוננו אמר להן עסיקין הן אמרו בנינו יערבוננו אמר הרי ערבים טובים וכן הוא אומר מפי עוללים ויונקים יסדת עוז (תה' ח ג) ואומר ותשכח תורת אלקיך אשכח בניך גם אני. (הושע ד ו)

ספר אור זרוע: אלף ב' תורות תורה שבכתב ותורה שבע"פ זשה"כ ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים ואמרינן במדרש כשבא הקדוש ברוך הוא ליתן תורה לישראל אמרו לו תורה שבכתב כמה היא אמר להם שש מאות ושלוש עשרה מצות שבע"פ כמה היא ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים אמרו לו שבכתב נקבל ושבע"פ לא נקבל מיד כפה עליהם הר כגיגית למדנו משם שלא הוצרך הקדוש ברוך הוא לכפות עליהם הר כגיגית אלא בעבור תושבע"פ שלא היו רוצין לקבל מפני גודלה ורחבה עד שכפה עליהם הר כגיגית כי תורה שבע"פ אין לה שיעור.

פירוש הריב"א: ויתיצבו בתחתית ההר. פרש"י שנתלש ההר ממקומו ונכפה עליהם כגיגית. וא"ת הרי אמרו נעשה ונשמע. וי"ל דאית' במדרש כשרצה הקדוש ברוך הוא לתת תורה לישראל אמרו כמה תורות יש לך אמר להם אחד בכתב ואחד בעל פה אמרו אין אנו מקבלים אלא אותה שבכתב מיד כפה עליהם ההר כגיגית ובפר' ר' עקיבא פרשו התוספו' בע"א דגבי כפה עליהם ההר כגיגית קאמ' וזה לשונו אף על פי שהקדימו כבר נעשה ונשמע שמא היו חוזרין כשראו האש הגדולה שיצתה נשמתן. שיטת תו"ך.

ואמנם למדרש הזה הקש' ר"ת מאורלי"י דאמרי' בפ"ק דע"ז עתידין אומות העולם לומר כלום כפית עלינו הר כגיגית ואי ס"ד שלא היתה הכפייה רק לתורה שבעל פה לבד. א"כ מה תשובה זאת לאומות העולם היה להם לקבל תורה שבכתב בלא כפייה כמו שעשו ישראל. ותירץ הר"א שיהיו אומות העולם סבורים לקבל שכר מתורה שבכתב שבידם ומה שהם עתידין לומר כלום כפית וכו' היינו לתורה שבעל פה שאינה בידם.

וכן משמע בפר' ר' אליעזר דקאמ' התם לכך כתב הקדוש ברוך הוא זכרון מצות בקוצר בתורה שבכתב ופתרונום ודקדוקיהם בתורה שבעל פה לפי שראה הקדוש ברוך הוא שעתידין אומות העולם לכתוב כ"ד ספרים שיש בתורה בנביאים וכתובים ולהפך למינות ולרעה מסר למשה סמנים בעל פה ולא הסכימו מן השמים שיכתבו עד שיעמדו אמונת ארם וישמעאל פן יעתיקום העכו"ם ויהפכום לרעה כמו שעשו בתורה שבכתב ולעתידי לבא ישאלו להקב"ה מי הם בני בני ישראל מביאין ספר תורה אלו אומרים שהם בניו ואלו אומרי' שהם בניו והקב"ה אומר מי שיש לו הסימנים האלו שמסרתי למשה על פה בסיני ואין אומה יודעת כי אם ישראל. ע"כ דעתו. משמ' שיהיו האומות סבורות לקבל שכר על תורה שבכתב שבידם הילכך מה שהם עתידיים לומר כלום כפית עלינו הר כגיגית על תורה שבעל פה שאינה בידם אמרו כן.

לבוש: (אורח חיים סימן תפ"ז) ויש אומרים דכשחל בשבת יחזור ויאמר באהבה מקרא קודש וכו', משום דמקרא קודש דשבת קבלו עליהם ישראל באהבה במרה קודם שבאו לסיני ולא כפה עליהם הר כגיגית, אבל שאר המצות קבלו עליהם בסיני וכפה עליהם הקדוש ברוך הוא הר כגיגית, לכך אין אומרים על פרטי המצות באהבה אף על פי שעל הכלל אומרים באהבה, שאומרים באהבה מועדים לשמחה, על הפרט אין אומרים אותו, וצ"ע. ואפשר לי לומר טעם נכון, דוודאי כלל התורה סתמא קבלו באהבה, ותדע שהרי הכינו עצמם בשלשת הימים כמו שצוה להם משה בלא שום כפייה, אלא שאחר כך בשמעם ריבוי המצות ופרטותיהם נדדעזעו שמא לא יוכלו לקיימם, והוצרכו כפיית הר כגיגית, לכך אומרים על הכלל באהבה ולא על הפרט, כן נ"ל.

בת עין: ולהבין כ"ז הנה אמרו חז"ל גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה שהמצווה ועושה ממשיך יותר שפע מלמעלה ע"י עשייתו ממי שאינו מצווה ועושה. ובזה יתורץ ג"כ מה שקשה לכאורה למה כפה עליהם הר כגיגית בשעת קבלת התורה הלא כבר אמרו נעשה ונשמע ברצון טוב ובלב שלם ובוודאי יקבלו כל התורה ברצון ולמה הוצרך לכפיית ההר אעפ"י שגם התוספות נתעוררו בקושיא זו ותרצו שאפשר שע"י הקולות וברקים היו מתחרטין [אבל גם זה אינו מספיק כי אדרבה למה עשה ה' ככה הלא מה טוב שיקבלו ברצונם הטוב].

אמנם לפי הנ"ל יתבאר כי הקדוש ברוך הוא רצה לזכות את ישראל ושהיו מצוים ועושים מחמת גודל היראה כדי שיוכלו עי"ז להמשיך שפע רב ע"י מעשיהם הטובים [ולא כן עשה לאומות העולם כמאמר חז"ל ראה שאין אומות העולם מקבלים התורה התיר להם כדי שאפילו אם יעשו איזו מצוה יהיה אינו מצווה ועושה ולא ימשיכו על עצמם שום שפע טוב וגם אפילו באיש הישראלי] אמרו חז"ל עבר ושנה הותרה לו פירוש כיון שעבר ושנה ולא עשה תשובה נעשה כמו שהותרה לו והוא אינו מצווה ועושה ואינו פועל ח"ו שום שפע על ידי מעשיו. ובזה ג"כ יתורץ מה שמקשין על מאמר שלשה ספרים נפתחין בראש השנה צדיקים נכתבים לאלתר לחיים רשעים נכתבים לאלתר למיתה וכו' והקשו הלא אנו רואים שהרשעים ג"כ יש להם כל טוב. ולפ"ד יתורץ פי' שהם אינם ממשיכים בעצמם שום חיות וטובה עם מעשיהם הטובים כי הם כמו אינם מצוים ועושים.

"מפרי הארץ"

הלכות שבועות

ה' מה המנהג בנתינת פרחים?

תשובה: לשים אילנות כי נידונים על פירות האילן ופרחים זה זכר להר סיני והגר"א הקפיד לא לשים אילנות. עיין סימן תצ"ד)

ו' מי שישן בערב שבועות האם יכול לברך ברכות התורה בלא ישן כל הלילה?

תשובה: לכתחילה צריך לכוון באהבת עולם לפטור את השינת יום ואינו יכול לברך ואם טעה ולא כיוון יכול לברך (עיין בסימן מ"ז)

יורה דעה

א' אכל גבינה צהובה בשבועות בבוקר כמה צריך להמתין לבשר?

תשובה: בסעודת יו"ט לצורך מצוה בדאורייתא מספיק שעה (פ"ט תצ"ד)

ב' קערה של מיקסר שעומדת לעוגות וגלידות האם חייב להטבילה?

תשובה: יטביל בלא ברכה. (עיין סימן ק"כ)

אורז זויים

א' מי שמבשל מיו"ט לשבת ולא אופה, מה מניח לעירוב תבשילין?

תשובה: מניח רק תבשיל. (עיין בסימן תקכ"ז)

ב' האם אפשר לעשות עירוב תבשילין בבשר?

תשובה: צריך דבר שמלפת פת ואפשר דוקא בשר שאוכלים עם פת (שניצל וכדו'). (עיין בסימן תקכ"ז)

ג' מי שנתן בתחילה על האש פת אפויה האם צריך עירוב בפת?

תשובה: צריך בפת לכתחילה. (עיין בסימן תקכ"ז)

ד' מי שאינו מכין אוכל לשבת כלל רק מדליק נרות?

תשובה: מניח בלא ברכה. (עיין בסימן תקכ"ז)

"פרשת ז'לא"

וּבָא מַלְאָה אֶל-אַהֲלֵ מוֹעֵד לְדַבֵּר אֵתוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת-הַקּוֹל מִדַּבָּר אֱלֹהִים מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל-אֲרֹן הָעֵדוּת מִבַּיִת עֲנִי
הַכַּרְבִּים וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים

תכלית השגת המין האנושי

רבינו בחיי: וישמע את הקול. בה"א הידיעה, הוא הקול ששמע בסני. והכתוב הזה מבאר כי הדבור בא לו למשה מבין שני הכרובים, ומשם יוצא לו הדבור לאהל מועד שכן אמר: "אל אהל מועד לדבר אתו". ומי שהיה חוץ לאהל מועד לא היה שומע הקול. ומה שהוסיף "וידבר אליו", פירש רש"י ז"ל: למעט את אהרן. ויתכן לפרש "וידבר אליו" כי משה הוא המדבר ובא להורות מעלת משה על כל שאר הנביאים כי לא היה נרתע ונבהל בנבואתו מלהשיב, כענין שכתוב: (שם לג, יא) "ודבר ה' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו", ודרך האדם עם חברו זה מדבר וזה משיב, וכן אמר בכתוב הזה כי הקול היה מדבר אל משה מעל הכפורת מבין שני הכרובים "וידבר אליו", כלומר ומשה מדבר אליו מיד בכל עת שירצה, כענין שכתוב: (במדבר ט, ח) "עמדו ואשמעה", והזכיר זה במשכן כשם שהזכיר בסני: (שמות יט, יט) "משה ידבר והאלהים יענו בקול", שפירושו: משה ידבר אחר שהאלהים יענו בקול, כי הכתוב הזה מעיד על מעלתו בנבואה שהיה שומע הקול מפי הגבורה ולא היה נבהל ונרתע לאחוריו מה ששאר הנביאים נבהלים ונרעדים אף ממראה המלאכים ולא נשאר בהם כח. וכן בכאן יזכיר כי הקול היה מדבר למשה מבין שני הכרובים, ומשה הגדול בנבואה ידבר אליו ג"כ ולא יבהל. זהו "וידבר אליו".

ובכאן גלה לנו הכתוב כי השיג משה תכלית השגת המין האנושי כל מה שבכחו להשיג, וידע הש"י ידיעה ברורה כנאמן בית יודע אדוניו, ויוצא ונכנס כרצונו, ומדבר ומשיב בכל עת כרצונו, ולכן נקרא נאמן ביתו של הקדוש ברוך הוא, הוא שכתוב: (במדבר יב, ז) "לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא".

”מפרי הארץ” סימן ל”ט

בעניין: מי הם הכשרים לכתוב תפילין ולקנות מהם.

ה: נמצאו ביד אפיקורוס אדוק או ביד גוי מה דינם ומ”ה בס”ת?

תשובה: אפיקורוס יגנזו, ביד גוי כשרים אפילו בס”ת.

ו: תפילין ומזוזות האם נקחין שלא מן המומחה ומדוע?

תשובה: תפילין לא ואפילו אם ירצה לבדקן חוששים שיתעצל בזה ומזוזות ניקחין וצריך לבדקן.

ז: המוכר תפילין ואומר שהיו של שכנו שהיה אדם כשר האם אפשר לסמוך ע”ז?

תשובה: אפשר אם המוכר מוחזק בכשרות.

ח: המוצא תפילין פתוחים או סגורים בגניזה האם כשרים?

תשובה: פתוחים פסולים סגורים דרך הינוח בכיסם כשרים.

ט: האם וכל כמה זמן צריך בדיקה – תפילין שמניחן באופן קבוע, כשמניחן לפרקים, שראה שנתקלקל העור, שנפלו במים?

תשובה: תפילין שמניחן באופן קבוע אין צריך בדיקה אך נכון לבדקן, כשמניחן לפרקים פעמיים בשבע שנים, שראה שנתקלקל העור שנפלו במים צריכים בדיקה.

י: בהנ”ל כשצריך בדיקה ואין לו מי שיבדוק האם יניח בברכה?

תשובה: בברכה וצ”ע למעשה וכשהתקלקלו בלא ברכה.

א: האם כשר תפילין שכתבן – קטן שהגיע לחינוך, נער בר מצוה שבדקנוהו אח”כ ויש לו ב’ שערות, נער בר מצוה שהלך ואינו לפנינו, בן י”ג ויש לו ריבוי שערות קטנות בזקנו, בן י”ח ואין לו זקן, בן י”ח ויש לו זקן מעט?

תשובה: קטן שהגיע לחינוך, פסול נער בר מצוה שבדקנוהו אח”כ ויש לו ב’ שערות כשר, נער בר מצוה שהלך ואינו לפנינו צ”ע למעשה, בן י”ג ויש לו ריבוי שערות קטנות בזקנו כשר, בן י”ח ואין לו זקן פסול, בן י”ח ויש לו זקן מעט למג”א כשר אבל לאחרונים פסול.

ב: מ”ה אם כתבן – גוי, כותי, מומר לע”ז, מחלל שבת בפרהסיא, מחלל שבת בדרבנן, מומר לתיאבון בעבירה אחת, מומר להכעיס בעבירה אחת, מומר שלא איכפת לו כלל לעבור על א’ העבירות, לא איכפת לו ממצות תפילין, מבטל מצות תפילין משום עסקי ממון?

תשובה: גוי כותי מומר לע”ז מחלל שבת בפרהסיא פסול, מחלל שבת בדרבנן צ”ע, מומר לתיאבון בעבירה אחת כשר מומר להכעיס בעבירה אחת פסול, מומר שלא איכפת לו כלל לעבור על א’ העבירות כשר, לא איכפת לו ממצות תפילין פסול, מבטל מצות תפילין משום עסקי ממון פסול ויש מכשירין.

ג: מ”ה מניח רק תפילין של יד או רק של ראש, ומ”ה אם התפילין יורדות לו למצח והתרו בו?

תשובה: מניח רק אחד פסול, יורדות לו והתרו בו כשר כיון שפעמים הן במקומן.

ד: בכל הנ”ל האם מועיל שישראל גדול יעמוד ע”ג שיעשה לשמה?

תשובה: לא מועיל.

בנשיאות מרן הגרש"א שטרן שליט”א
רח’ הרב קוק 1 בני ברק 0533107467
kolmoshasofer@gmail.com

mprihaaretz@gmail.com

"מפרי הארץ"

"מבליט הוועד" מהרב בצלאל וקסלשטיין שליט"א

בענין 'תוספת יום טוב' בערב חג השבועות,
ודין איחור התפילה והקידוש משום מצות 'תמימות'

א.

דברי הפוסקים שבער יו"ט שבועות לא יתפלל ויקדש על היין קודם צאת הכוכבים

במגן אברהם (סימן תצד בהקדמה) הביא בשם עמק הברכה (ליקוטים שבסוף הספר דף רסד, בשם מהר"י פולק) ומשאת בנימין (בסוף הספר חידושי דינים אות ד), שאף שבכל השבתות והימים טובים אפשר לקדש על היין קודם צאת הכוכבים, מפלג המנהג ואילך, אבל בליל שבועות אין מקדשין על הכוס עד צאת הכוכבים, דכתיב 'שבע שבתות תמימות תהיינה'. והוסיף ה"ט"ז (סימן תצד בהקדמה, והוא במשנה ברורה ובפוסקים), שאפילו מאחרין להתחיל ערבית בכניסת שבועות, כדי שיהיו ימי הספירה 'תמימות'. ועונת דבריהם, שנצטוו לספור שבעה שבועות, ולאחר מכן נחוג את חג השבועות, וצריך שיהיו הימים והשבועות שלמים בספירתם, ואם מקדימים לקבל את חג השבועות, יהא נחסר משלימות היום האחרון שצריך לספור את כולו.

האדם אינו מוכין רגעי ונראה כסופר את יום החמישי

ובפנים יפות (ויקרא כג טז) ביאר לפי זה את לשון הפסוק 'תספרו חמשים יום', שיש לדקדק בו, שהרי בפסוק שלפניו נאמר שצריך לספור שבעה שבועות, שהם רק מ"ט יום [והמפרשים עמדו בזה]. ומיישב באופן נפלא, בהקדם מה שנאמר (בראשית ב' ב) 'ויכל אלוהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה', והרי הקב"ה לא עשה מלאכה ביום השבת, אלא פירש רש"י על פי חז"ל, שבשר דם שאינו יודע עתיו ורגעיו, צריך להוסיף מחול על הקודש, אבל הקדוש ברוך הוא שיועד עתיו ורגעיו, נכנס בו כחוט השערה, ונראה כאילו כלו בו ביום, ע"כ. וא"כ כיון שצריך להיות מ"ט תמימות, ואין אנו יכולים לכונן הרגע שנגמר בו יום המ"ט, על כרחינו אנו סופרים גם לתוך הזמן הראוי להיות חג השבועות – יום החמישי, ונראה כאילו הספירה ביום חמישי.

לימוד למעלת ההכנה למצוה ולקבלת התורה

ומדין זה יש ללמוד מעלת ההכנה למצוה, שספירת העומר היא ההכנה לחג השבועות, ובשבילה אין מקדימים לקבל את קדושת היום הגדול הזה שניתנה בו תורה לישראל, שלא להחסיר אפילו רגע אחד מההכנת האדם ליום זה.

ב.

קושיא למה התוספת יו"ט הנחשבת כיו"ט אינה מחסרת מ'תמימות'

ובמה שאין מתפללים ומקדשין על הכוס קודם צאת הכוכבים, יש לדקדק, שהרי לפי רוב הראשונים 'תוספת יום טוב' חיובה הוא מן התורה, ובגמרא ביומא (פא): (למדו מהפסוק ויקרא כג לב) 'תשבתו שבתכם', שבכל מקום שיש בו מצות שביעה ממלאכה, צריך להוסיף עליו מהחול על הקודש, ואם כן, בחג השבועות יש חיוב להוסיף מן החול על הקודש, והוא נעשה יום טוב, ומדוע מבטלים התוספת משום דין 'תמימות', שכיון שבתפילה ובקידוש נקדשת היום בקדושת יו"ט, לא נפחת מה'תמימות' [ראה יוסף אומץ (ח"א סדר חג השבועות סימן תתנ), שדחה דברי הקדמונים לאחר את התפילה, וראה בהערת 'הכותב' (שם) מחכם אחד מימי המחבר, שתמה מדין תוספת יו"ט].

שיטת השו"ע הרב – עיצומו של יום השבת אינו חל עד שיתפלל ויקדש על הכוס

ויש ליישב ולבאר על פי מה שכתב בשולחן ערוך הרב (או"ח סימן רסא קונט"א ס"ק א'), לענין מה שבבין השמשות שהוא ספק חול וספק שבת, מותר לעשות בו מלאכה האסורה בשבת מדרבנן, לצורך מצוה או לעשותה בזמן התוספת, באופנים הנ"ל. ב, אפשר גם להקדים ולקבל לפני שבת את 'עיצומו של יום שבת' כחומר יום השבת, ובכך נעשה זמן התוספת כשבת ממש, ואסור אפילו בכל השבועות, ולכן כתב השו"ע שאחר ימירת 'ברכו' נחשב לקבלת עיצומו של יום ונאסר בכל השבועות, אבל לימוד הגמרא (שם) שצריך להוסיף על השבת, אינו מחייב לקבל עיצומו של יום, אלא הוא רק מלמד שצריך האדם לקבל על עצמו לעשות מלאכה של שבות, והרי כבר חלה קדושת שבת שנאסרו בה המלאכות מדרבנן [ואין לומר שמדובר בשמי שער ולא קיבל על עצמו את תוספת שבת, שהרי היא חלה מעצמה, וכמו שפסקו השו"ע הרב והמש"ב].

וכתב הרב, שישנם שני דינים בהקדמת כניסת השבת, א, מ'תשבתו תשבתכם' למדנו שיש להקדים מבעוד יום את איסור עשיית מלאכה. אמנם זמן 'התוספת' אינו נעשה שבת ממש, ולכן מלאכת שבות מותרת לעשותה בזמן התוספת, באופנים הנ"ל. ב, אפשר גם להקדים ולקבל לפני שבת את 'עיצומו של יום שבת' כחומר יום השבת, ובכך נעשה זמן התוספת כשבת ממש, ואסור אפילו בכל השבועות, ולכן כתב השו"ע שאחר ימירת 'ברכו' נחשב לקבלת עיצומו של יום ונאסר בכל השבועות, אבל לימוד הגמרא (שם) שצריך להוסיף על השבת, אינו מחייב לקבל עיצומו של יום, אלא הוא רק מלמד שצריך האדם לקבל על עצמו תוספת האוסרת בעשיית מלאכה, ולכן מותר לעשות 'שבותים' באופנים מסויימים בבין השמשות, מפני שחלה עליו התוספת רק לענין איסור מלאכה, ורק באמירת 'ברכו' חל עיצומו של יום האוסר גם עשיית 'שבותים'.

ומבואר בשו"ע (סימן רסג ט"ו), שלאחר שהציבור התפללו וקיבלו עליהם את השבת, אסור ליחיד להתפלל מנחה של חול, ומה שיש שמתפללים מנחה בערב שבת לאחר השקיעה, לכאורה יש לתמוה מדין השו"ע שאחר שקיבלו הציבור את השבת אי אפשר להתפלל מנחה של חול. וכתב בשו"ת ארץ צבי להגה"ק מקוזליג'וב (ח"א סימן ס) ליישב על פי דברי השו"ע הרב, שכיון שרק נאסרו בעשיית מלאכה, אפשר להתפלל מנחה. כיון שעדיין לא קיבלו על עצמם את עיצומו של יום, ורק אחרי שהתפללו מעריב וקבלו עיצומו של יום, אסר השו"ע להתפלל תפילה של חול.

ומעתה יובנו דברי המג"א והט"ז לגבי תפילה וקידוש קודם צאת הכוכבים, שאף שהתוספת יום טוב כבר חלה קודם בין השמשות, היינו רק לענין איסור מלאכה, אבל תוקף קדושת היום אינה חלה עד שיתפלל ויקדש על הכוס, ואין סתירה בין קיום מצות הספירה לענין 'תמימות', לבין תוספת יו"ט לענין איסור מלאכה. שעדיין נחשב ליום מ"ט הספירה, עד שיתפלל ויקדש. ורק אם יתפלל ויקדש, יקבל על עצמו את עיצומו של יום, ויהא נחסר מ'תמימות'.

שיטת הפנים יפות - בערב שבועות לא יקבל במחשבה את תוספת יו"ט, כמתחייב בכל השבתות

ובפנים יפות (ויקרא שם) עמד בקושיא זו, וכתב ליישב ענין דברינו, ובשינוי מטעם, שאף הוא כתב כסברת השו"ע הרב, שיש שני דינים בכניסת בהקדמת כניסת השבת, א, לענין איסור עשיית מלאכה. ב, שבמחשבה מקדים לקבל קדושת השבת. ובשאר השבתות והימים טובים יש חיוב להקדים לקבלת קדושת היום, ובזה יש חילוק בין יו"ט של שבועות, שבו אין מקבלים במחשבה את קדושת היום, עד שעת צאת הכוכבים, משום 'תמימות'.

אמנם להשו"ע הרב, לגבי קבלת קדושת עיצומו של יום, אין חילוק בין יו"ט של שבועות לבין שאר השבתות, שלעולם אין חיוב לקבל חלק זה בשביל מצות תוספת יו"ט, ומעיקר הדין די במה שמקיים המצוה לענין איסור מלאכה. ואם רוצה, יכול להקדים ולקבל על עצמו עיצומו של יום [ולשיטתו, לא באו המג"א והט"ז לבטל חיוב הנוהג בשאר שבתות יו"ט. אבל להפנים יפות, ביטלו הפוסקים את החיוב שבשאר שבתות יו"ט לקבל במחשבה את קדושת היום].

שיטת הגר"א - ע"י קבלה בפה חלה קדושת השבת בשלימות

ודרך שלישית מצאנו בדברי הגר"א (סימן שצג ס"ד), והביאו המשנה ברורה סימן רסא ס"ק כח), שנראה מדבריו שאף הוא מחלק בין שני פרטי דיני תוספת שבת יו"ט. וכתב, שבזמן התוספת שבת החלה מעצמה, מותר לעשות מלאכת שבות בבין השמשות, שעדיין לא חלה לגמרי קדושת השבת. אבל כשהאדם מקבל בפיו את התוספת שבת, הרי הוא מקבל על עצמו את קדושת השבת בשלימותה, ונאסר עליו עשיית כל המלאכות.

מוסתבר לומר, שלדבריו אין לקבל בפה את קדושת יו"ט של שבועות, מפני שעל ידי כך נחסר מה'תמימות', כפי שאין להתפלל ולקדש. ועולה מדבריו חומרא, שהנוהגים בשאר שבתות יו"ט לקבל בפה את קדושת היום, אין לנהוג כן בערב שבועות.

סיכום ג' השיטות

א. להשולחן ערוך הרב, התוספת יום טוב בערב שבועות חלה רק לענין איסור מלאכה. ואמנם גם בכל שבת יו"ט אינו מחויב בקבלה יתירה על כך – להוסיף בתוספת שתהא חמורה כעיצומו של יום, אלא אם ירצה יכול הוא לקבל על עצמו שהתוספת תהא חמורה כעיצומו של יום, ובשבועות לא יקבל על עצמו כך משום 'תמימות'.
ב. להפנים יפות, בערב שבועות לא יקבל במחשבה את קדושת היום. ושלא כשבאר קדושת היום. ושלא כשבאר קדושת היום. ושלא כשבאר קדושת היום. ושלא כשבאר קדושת היום.
ג. להגר"א, נראה שבערב שבועות אין לקבל בפה את קדושת היום.

ג.

יישוב דברי התוספות, שחיוב שמחת יו"ט אין חל קודם שיתפלל ויקדש לקבל עיצומו של יום

על פי דברי השולחן ערוך הרב יש ליישב את דברי התוספות (פסחים צט: ד"ה עד שתחשך) במה שתחשך, ערבי פסחים לא יאכל אדם עד שתחשך, ודקדוקו תוס', הרי בשאר שבתות וימים טובים לא אסר התנא להקדים ולקדש ולאכול קודם שתחשך. וביארו התוס' על פי המבואר בתוספתא, הפסח ומצה ומרור מצותן משתחשך, והטעם הוא משום דכתיב (שמות יב ח) 'ואכלו את הבשר בלילה הזה', ומצה ומרור הוקשו לפסח. והקשו בקובץ שעורים (שם אות ריב) ועוד אחרונים, שמדברי התוספות משמע, שאילו הפסוק היה ראוי לומר, דיוצא ידי פסח ומצה בתוספת יום טוב, שכיון דקדוש לענין איסור מלאכה, הוא הדין לענין מצות היום, וקשה, הנתוספות בכתובות (מז. ד"ה דמטר) כתבו, דבתוספת יום טוב אין נוהגת מצות 'ושמחת בחגך', אף דאסור במלאכה מדאורייתא, ומדוע מצות מצה נוהגת בזמן התוספת. [ודברי התוספות (שם) נאמרו לענין דימן הגמרא מהו מקור הדין שמשעה ידעה של הקטנה שייך לאביה, שיש ללמוד כן ממה שיכול אביה למוסרה לחופה בעל כרחיה, אף שמבטלה מעשיית מלאכה. ודוחה הגמרא, שמא החופה היתה בערב יו"ט בידן האסור במלאכה מפני תוספת יו"ט. ומשמע שלענין מה שאין נושאין נשים ביום טוב, משום הדרשא 'ושמחת בחגך' ולא באשתך [שהוא דין דאורייתא], אין זמן ה'תוספת יו"ט' נחשב ליום טוב]. אמנם יתיישב הדברים על פי מה שחילק השולחן ערוך הרב בין שני דיני כניסת השבת, שבתוספת שבת נאסר בעשיית מלאכה ובתוספת זה הוא חייב מדאורייתא, אבל לא חל עיצומו של יום עד שיתפלל ויקדש על הכוס, או שיקבל על עצמו במפורש עיצומו של יום, ותוספת זו אין חיוב על האדם לקבלה, ודברי התוספות בכתובות הם על חיוב התוספת שאין האב יכול למונעה מביתו הקטנה, ובתוספת זו כיון שעדיין אינו יו"ט רק אסור במלאכה, לא חל חיוב שמחת יו"ט האוסרת לישא אשה. אילו דברי התוספות בפסחים הם באופן שבא לקדש על הכוס ולהקדים את קבלת קדושת עיצומו של יום, וכיון שתחול עליו קדושת היום בשלימות, היה אפשר לו לקיים את מצות אכילת הפסח והמצה, אילו לאשמיעט הפסוק שצריך לאוכלם 'בלילה' ממש.